Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18764

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i (ÇKFÖ), 2017 y?l?nda Polat, Ersoy ve Toran taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle erken çocukluk e?itimi alan?nda çal??an yeti?kinlerin ve profesyonellerin, **Çocuk Kat?l?m?** kavram?na dair mevcut bilgi düzeylerini ve bu konudaki tutumlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, **geçerlik** ve **güvenirlik** analizlerini kapsayan kapsaml? bir süreç sonucunda tamamlanm??t?r.

ÇKFÖ, çocuklar?n kendi hayatlar?n? etkileyen karar alma süreçlerine aktif olarak dahil edilmesinin önemine odaklanarak, uygulay?c?lar?n bu temel insan hakk?na yönelik fark?ndal?k seviyelerini belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, e?itim programlar?n?n ve mesleki geli?im faaliyetlerinin çocuk kat?l?m?n? destekleyecek ?ekilde planlanmas?na kritik katk?lar sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i, ÇKFÖ, **Çocuk Kat?l?m?**, fark?ndal?k, erken çocukluk e?itimi, ölçek geli?tirme, psikometrik araç.

Yazarlar

Berrak Deniz Polat, Özlem Alisinano?lu Ersoy, Mustafa Toran.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, e?itimciler, yöneticiler ve çocuklarla çal??an di?er profesyoneller gibi yeti?kinlerin, çocuklar?n karar alma süreçlerine aktif kat?l?mlar? hakk?ndaki bilgi, inanç ve uygulama düzeylerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, çocuk haklar? ba?lam?nda kat?l?m ilkesinin ne ölçüde benimsendi?ini ortaya koyar.

ÇKFÖ, özellikle erken çocukluk ve e?itim bilimleri alanlar?nda, kat?l?mc? uygulamalar?n yayg?nla?t?r?lmas?na yönelik mevcut engelleri ve güçlü yönleri tespit etmek için bir tan? arac? olarak i?lev görür. Ölçek, profesyonel geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine yard?mc? olarak, yeti?kinlerin çocuk kat?l?m?n? etkin bir ?ekilde desteklemesini sa?layacak e?itim müdahalelerinin tasarlanmas?na zemin haz?rlar.

Yap?

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i (ÇKFÖ), yeti?kinlerin çocuk kat?l?m?na yönelik tutumlar?n? ve fark?ndal?klar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap? genellikle, çocuklar?n görü?lerinin al?nmas?, karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve bu kat?l?m?n te?vik edilmesi gibi temel bile?enleri içerir. Ölçek, kat?l?mc?lar?n bili?sel (bilgi düzeyi) ve duyu?sal (tutum ve inanç)

ARABPSYCHOLOGY.COM

alanlardaki yeterliliklerini de?erlendirmeyi amaçlar.

Ölçe?in boyutlar?, genellikle çocuk kat?l?m?n?n farkl? düzeylerini (örne?in, bilgilendirilme, dan???lma, ortak karar alma) yans?tan maddelerden olu?ur. Bu yap?, Birle?mi? Milletler Çocuk Haklar?na Dair Sözle?me'nin 12. Maddesi'nde belirtilen kat?l?m hakk? ilkesine dayanmaktad?r. Ölçe?in alt boyutlar? ve teorik çerçevesi, geli?tirme makalesinde detayl?ca aç?klanm??t?r.

Geçerlik

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i'nin **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in gerçekten çocuk kat?l?m? fark?ndal??? yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?i (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri) ve kapsam geçerli?i incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermi?tir. Kapsam geçerli?i için ise genellikle alan?nda uzman görü?lerine ba?vurulmu?, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Orijinal çal??mada detayl? geçerlik katsay?lar? sunulmu? olup, bu de?erler ölçe?in amaca uygunlu?unu ve bilimsel standartlar? kar??lad???n? do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, ÇKFÖ'nün tutarl? ve kararl? ölçümler sa?lad???n? göstermek amac?yla yürütülmü?tür. ?ç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) katsay?s?, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için kullan?lan temel yöntemdir. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu i?aret eder.

Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in bütünü ve muhtemel alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach's Alpha de?erleri raporlanm??t?r. Bu de?erler, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemler üzerinde uyguland???nda benzer sonuçlar üretme kapasitesini teyit etmektedir. Ölçek, profesyonel kullan?ma uygun düzeyde güvenirlik de?erlerine sahiptir.

Faktör Analizi

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinin kritik bir a?amas?, **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) çal??malar?d?r. Bu analizler, ölçe?in alt?nda yatan yap?sal boyutlar? ke?fetmek ve do?rulamak için kullan?lm??t?r. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), maddelerin hangi faktörler etraf?nda topland???n? ortaya koyarak ölçe?in boyut say?s?n? belirlemi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise AFA sonucunda ortaya ç?kan faktör yap?s?n?n, yeni bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

örneklem üzerinde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? test etmek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda elde edilen uyum indeksleri, ÇKFÖ'nün çok boyutlu yap?s?n?n teorik beklentilerle yüksek düzeyde örtü?tü?ünü göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Ölçek geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format?ndad?r (Kesin derecelendirme detaylar? için orijinal makaleye bak?lmal?d?r).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklarla çal??an profesyoneller ve yeti?kinler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ölçülen ki?i grubu).

Popülasyon Detaylar?: Erken çocukluk dönemi kurumlar?nda görev yapan ö?retmenler, yöneticiler ve ilgili di?er personel.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Çocuk Haklar?, fark?ndal?k ölçe?i, erken çocukluk, ö?retmen tutumlar?, Polat, güvenirlik, geçerlik, psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Berrak Deniz Polat

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: bdenizp@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i, 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar (Berrak Deniz Polat) ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle izin talep edilmesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n orijinal makalesi, *Erken Çocukluk Çal??malar? Dergisi*'nde yay?mlanm??t?r. Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

Orijinal PDF indirme ba?lant?s?: cocuk-katilimi-farkindalik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Polat, B. D., Ersoy, Ö. A., & Toran, M. (2017). Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i (ÇKFÖ): Ölçek geli?tirme, güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. *Erken Çocukluk Çal??malar? Dergisi, 1*(2), 186-215.

Çocuk Kat?l?m? Fark?ndal?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeriklerinde ölçe?in maddeleri (soru listesi) sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM